

Комок І.В.

вчитель інформатики,

Чернігівська загальноосвітня I–III ступенів школа № 35

ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ОНЛАЙН-РЕДАКТОРА СЛІДСНАМП ДЛЯ СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВІДЕО

Зміни в сучасному світі диктують нові вимоги до методів та інструментів навчання. Сьогодні впроваджуються дистанційні, активно використовуються технології змішаного навчання. Для задоволення потреб покоління Z при підготовці до уроків вчителі постійно розширюють інструментарій інформаційних, комунікаційних та медіа-технологій.

Розвиток технологій та хмарних сервісів сприяє збільшенню кількості мультимедійного контенту навчального призначення. Тому виникає потреба у створенні якісних навчальних відео з врахуванням психолого-педагогічних особливостей школярів. Досвід світових онлайн-платформ, успішних педагогів доводить, що відео є ефективним інструментом для навчання.

Які ж переваги використання мультимедійного контенту у порівнянні з іншими навчальними матеріалами? По-перше, відео дає можливість сприймати інформацію двома каналами, а саме: візуальним та аудіальним. Це активізує різні ділянки кори головного мозку, сприяє

утворенню більшої кількості нейронних зв'язків і приводить до того, що матеріал засвоюється ефективніше. По-друге, відео дає можливість повертатися в різні моменти пояснення матеріалу та повторювати незрозумілу інформацію зі зручною швидкістю, пропускати вже відомі фрагменти.

Результати досліджень Едгара Дейла ще у 70-х роках 20 століття показують, що перегляд відео та спостереження за демонстрацією є одним із найефективніших методів пасивного сприйняття інформації [1]. Соціологічні опитування показали, що 70% сучасних дітей вважають, що технології допомагають їм у навчанні, 93% знаходяться онлайн щодня, 75% витрачають понад 6 годин щодня на перегляд відеоконтенту [5]. Тому використання відео стало потребою в сучасному навчальному процесі.

До основних типів навчального відео відносять: професійні навчальні фільми; натурні відеолекції; відеопрезентації; демонстрації; скрінкасти тощо [4]. Особливої уваги заслуговує такий вид відеоконтенту, як скрінкаст. Це відеозапис того, що відбувається на екрані монітора, з можливістю звукового супроводу.

Деякі види скрінкастів: **німий** (відео без звуку, до якого можна додати субтитри); **звуковий** (запис екрану, що супроводжується поясненнями автора); **зі спікером** (до запису екрана додається відео з вебкамери); **скрінкаст-презентація** (демонстрація презентації з звуковим супроводом); **скрінкаст-інтерв'ю** (запис розмови спікерів під час відеоконференції); **комбінований**.

Виділимо ключові етапи створення навчального відео.

1. **Визначення мети та очікуваного результату від відео.**

2. **Детальна розробка сценарію та підготовка матеріалу.**

За проведеними дослідженнями зацікавленість відео тримається до 6 хвилин. Відеоконтент тривалістю 6–12 хвилин переглядають повністю лише 50% опитаних; 12–40 хвилин – менше 20% [2; 3]. Тому дуже важливо продумати, як зробити матеріал простим, зрозумілим. Почати краще з найцікавіших фактів для зацікавлення, в середині максимально докладно розкрити тему, а завершити доцільно коротким підсумком та повторенням ключових моментів.

3. **Визначення формату та стилю відео.**

Важливо не обтяжувати кадр зайвими деталями, які розсіюватимуть увагу. Аудіо- та візуальні елементи мають доповнювати, а не відволікати і використовуватись для акцентування уваги на певних моментах

матеріалу. Темп мовлення повинен бути швидким, емоційним, стиль – розмовним.

4. Налаштування обладнання (мікрофон, вебкамера).

Існують як різноманітне програмне забезпечення для запису екрана, так і онлайнрекордери, які допомагають створювати навчальні відео.

Розглянемо алгоритм роботи в онлайнредакторі відеоконтенту **Clipchamp** (<https://clipchamp.com>), який дозволяє одночасно виконувати запис і з екрану, і з вебкамери.

1. Заресструватися або увійти до існуючого облікового запису

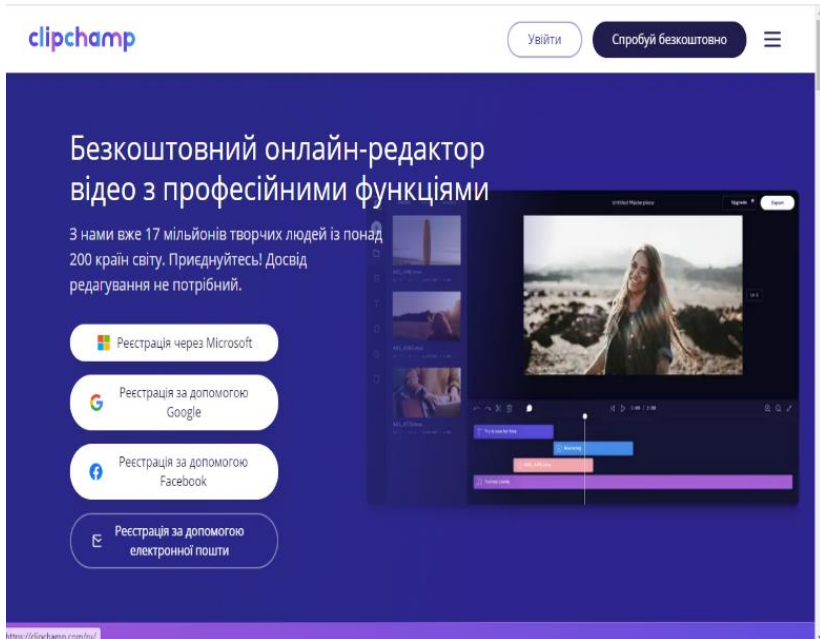

Рис. 1. Реєстрація

2. Створити новий проєкт.

Натиснути кнопку **Створіть відео**.

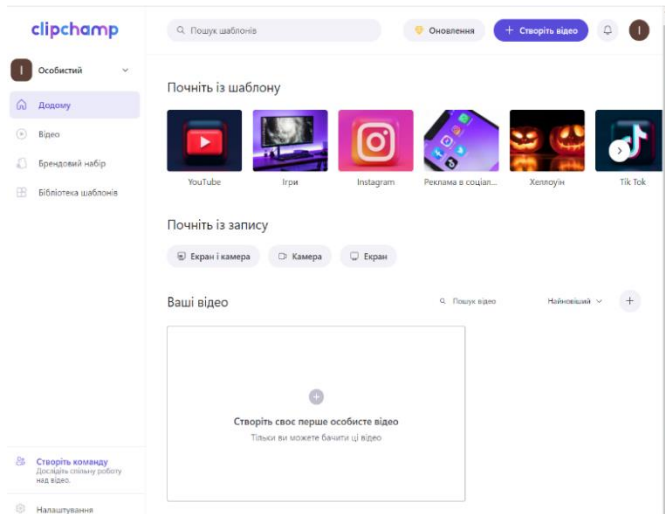

Рис. 2. Створення нового проєкту

3. Відкрити функцію зйомки екрану.

Для цього необхідно відкрити вкладку «Записуйте та створюйте» на бічній панелі ліворуч, обрати один з чотирьох варіантів запису, у тому числі перетворення тексту на мову.

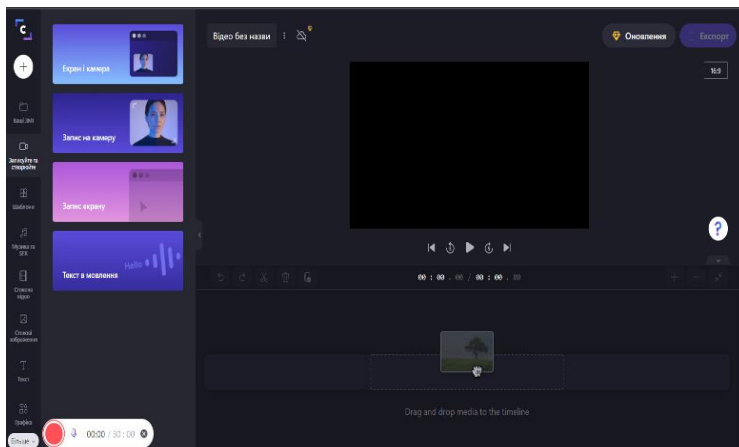

Рис. 3. Варіанти запису відео

4. Записати скрінкаст.

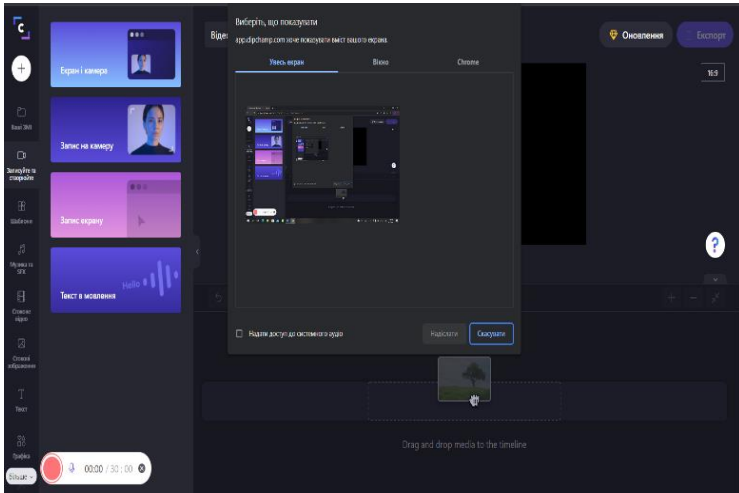

Рис. 4. Запис відео

Щоб розпочати запис, слід натиснути червону кнопку, обрати один із запропонованих варіантів (весь екран, вікно або вкладка Chrome). Завершивши запис, натиснути синю кнопку «Зупинити запис». Збережений запис з'явиться на вкладці «Ваші відео», а також на шкалі часу редактора.

5. Відредагувати запис.

Для монтажу доступні наступні інструменти та функції: поділ та об'єднання; обрізання відео; поворот та віддзеркалення; додавання тексту, аудіо та зображення; кадрування; додавання фону; використання фільтрів та переходів.

6. Зберегти запис.

Завершивши монтаж свого запису, потрібно натиснути кнопку «Експорт», обрати роздільну здатність, натиснути кнопку «Продовжити». Є можливість зберегти відео або поділитися за допомогою Vox, Dropbox, Google Drive, OneDrive, Pinterest, Tik Tok, LinkedIn та YouTube.

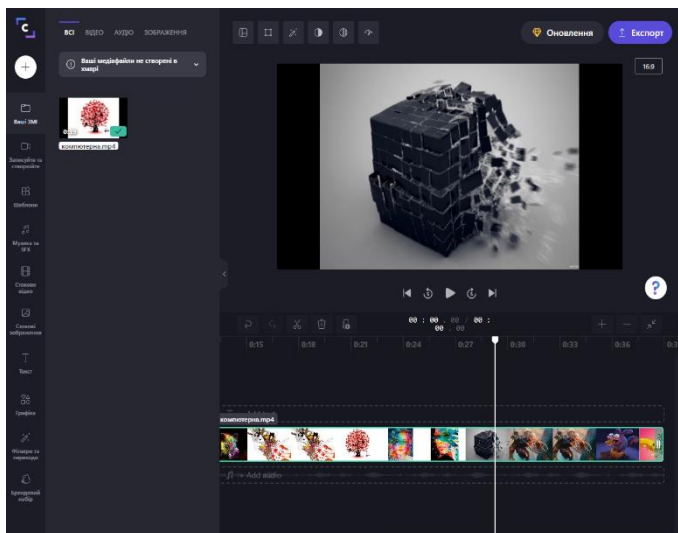

Рис. 5. Монтаж відео

Список використаних джерел:

1. Wagner, Robert W. "Edgar Dale: Professional." *Theory Into Practice*, vol. 9, no. 2, Taylor & Francis, Ltd., 1970, pp. 89–95. URL: <http://www.jstor.org/stable/1475566>.
2. Як вчителю зробити освітнє відео в класі чи вдома. URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-vchytelyu-zrobyty-osvitnye-video-v-klasi-chy-vdoma>.
3. How Video Production Affects Student Engagement: An Empirical Study of MOOC Videos. URL: <http://up.csail.mit.edu/other-pubs/las2014-pguo-engagement.pdf>.
4. Вембер В. П., Бучинська Д. Л. Сучасні типи навчального відео та особливості їх використання у навчальному процесі. *Освітологічний дискурс*. 2016. № 1(13). URL: <http://oaji.net/articles/2016/2923-1457766619.pdf>.
5. Екранний час: скільки годин ваші діти сидять перед екраном щодня і що з цим робити? URL: <https://osvitoria.media/experience/ekrannyj-chas-skilky-godyn-vashi-dity-sydyat-pered-ekranom-shhodnya-i-shho-z-tsym-robyty>.